

Indspil til de strategiske analyser og trafikforhandlinger 2013

Forslag til prioriteringer af statslige investeringer i infrastrukturen

Region Midtjylland og de 19 kommuner i regionen har et fælles mål om at styrke den regionale udvikling og vækst. En udbygget og tidsvarende infrastruktur er vigtig for at nå dette mål.

Det er en vigtig udfordring at indrette infrastrukturen, så den bidrager til at:

- understøtte den regionale udvikling og vækst
- skabe sammenhæng mellem byområder
- være en løftestang for yderområderne
- sikre mobilitet for en veluddannet arbejdskraft
- muliggøre bred bosætning og lokalisering af virksomheder
- sikre adgang til uddannelse, hospitaler og andre institutioner
- forbedre trafikikkerheden og miljøet.

For at imødekomme disse udfordringer har regionen og kommunerne i fællesskab udarbejdet dette hæfte som et indspil til de strategiske analyser for Østjylland og til trafikforhandlingerne mellem forligspartierne i Folketinget i 2013.

Allerede i 2007 gik kommunerne og regionen sammen om at lave et fælles indspil til Infrastrukturkommissionen. Der er stadig fuld enighed om de fem anbefalinger fra 2007:

- En fast Kattegatforbindelse til hurtigtog og biler
- Letbane i Aarhus-området
- Motorvej mellem Herning og Holstebro Nord
- Udvidelse af E45 til seks spor mellem Kolding og Randers
- Opgradering af rute 26 til højklasset vej / motorvej mellem Aarhus og Viborg.

Bent Hansen
regionsrådsformand

Desuden er der foretaget en konkretisering af andre forslag i indspillet fra 2007:

- Elektrificering af jernbanen mellem Fredericia og Aalborg
- 2 + 1 veje på udvalgte strækninger på ruterne 11, 15, 16, 21 og 34.

Hertil kommer en række nye anbefalinger:

- Opgradering af regionalbanerne
- Ny jernbane mellem Silkeborg og Aarhus
- Ny midtjysk motorvejskorridor – Hærvejsmotorvej.

For den midtjyske region er der tre overordnede hensyn at tage, når der skal planlægges ny infrastruktur: Forbindelser med omverdenen, fremkommelighed og en region i balance. De tre hensyn er afgørende for den midtjyske vision, som er et sammenhængende Danmark med god fremkommelighed, og hvor der er balance i vækst og udvikling. Anbefalingerne i dette indspil tager højde for, at disse tre hensyn skal tilgodeses.

Det er vigtigt, at der tænkes på de overordnede visioner og på udbygninger og forbedring både af jernbaner og af veje. Den overordnede vision om Kattegatforbindelsen skal være med til at binde Danmarks sammen på en ny måde. Jernbanerne spiller en vigtig rolle, hvis det skal lykkes at få størstedelen af trafikstigningen over i den kollektive trafik. Det gælder både pendlere, uddannelsessøgende og fritidsrejsende. Vejene er vigtige for at sikre en høj mobilitet for alle, for eksempel skal folk kunne komme på arbejde og erhvervsvirksomhederne har behov for at transportere varer.

Anders G. Christensen
formand for Kommunekontaktrådet

Brugerfinansieret fast Kattegatforbindelse

Region Midtjylland og de 19 kommuner har en fælles vision om at gøre Danmark til ét sammenhængende område. En fast Kattegatforbindelse vil være midlet til at realisere visionen. Der skabes et helt nyt Danmarkskort, når landsdelene bringes tættere på hinanden. Med kun én times transporttid med hurtigtog mellem København og Aarhus / Horsens vil der blive skabt helt nye muligheder for en dynamisk udvikling af landet.

Kattegatforbindelsen, inkl. landanlæg, skal brugerfinansieres ligesom Storebæltsforbindelsen, Øresundsforbindelsen og Femernforbindelsen, og vil derfor ikke belaste statskassen.

Principbeslutningen om Kattegatforbindelsen haster meget, da andre infrastrukturinvesteringer vil afhænge af denne beslutning.

Der forventes at foreligge et beslutningsgrundlag for forbindelsen i efteråret 2013. Kattegatforbindelsen bør stå færdig senest i 2030.

Rute 18

Der skal etableres en motorvej mellem Herning og Holstebro Nord for at sikre udvikling i det nordvestjyske område. En sammenhængende og effektiv infrastruktur i den nordvestlige del af den midtjyske region vil være til gavn for pendlere og erhvervsliv. Motorvejen skal desuden være med til at sikre gode adgangsforhold til det nye hospital i Gødstrup.

Motorvejen skal sættes i gang snarest, så den kan stå færdig i 2017, når hospitalet i Gødstrup tages i brug.

E45

E45 skal udbygges til 6 spor på hele strækningen mellem Kolding og Randers. Udbygningen skal være med til at afhjælpe trængslen på strækningen. Allerede i dag er der kritisk trængsel på visse strækninger af E45. Udbygning af E45 indgår i de strategiske analyser for Østjylland.

Motorvejen bør udbygges etapevis over de næste 10 år, begyndende med de strækninger, hvor der er mest trængsel.

Rute 26

Rute 26 skal udbygges til motorvej / højklasset vej mellem E45 / Aarhus og Viborg.

Vejene skal være med til at afhjælpe den trængsel, der er i dag, hvor især passagen gennem landsbyerne Svenstrup, Voldby og Lading er flaskehalse. Arbejdet bør sættes i gang snarest, så hele strækningen kan være færdig om senest 10 år. Etableringen kan med fordel deles op i faser i takt med, at finansieringen findes, evt. som tilbageløbsmidler.

Midtjyske infrastrukturprioriteringer

2 + 1 veje

På en række hovedlandeveje er det nødvendigt at forbedre fremkommeligheden ved at etablere 2 + 1 veje, så det bliver muligt at overhale langsomt kørende trafik som f.eks. lastbiler, store transporter, campingvogne og landbrugsmaskiner. På bestemte tidspunkter er der på en række delstrækninger relativ stor belastning.

Af hensyn til erhvervsudvikling og hurtig tilslutningsforbindelse til motorveje bør der efter nærmere analyse etableres 2 + 1 veje på udvalgte strækninger af ruterne 11, 15, 16, 21 og 34, da det er en forholdsvis billig måde at få bedre fremkommelighed og større sikkerhed på.

Udbygningen vil kunne foretages i takt med, at der kommer tilbageløbsmidler fra andre projekter.

Midtjysk motorvejskorridor

Der skal på sigt etableres en midtjysk motorvejskorridor - Hærvejsmotorvej, som kan aflaste E45 og sikre en direkte opkobling af det midtjyske område mod nord og syd.

Motorvejen skal desuden være med til at skabe balance i regionen og give mulighed for, at virksomheder kan udvikle sig udenfor de store bycentre.

Motorvejen skal påbegyndes, når E45 er udbygget til seks spor mellem Kolding og Randers. Der skal startes med etappen mellem Viborg og Aarhus-Herning motorvejen.

De midtjyske anbefalinger fremgår af nedenstående figur:

Bro eller tunnel

Kattegatforbindelse
Fast forbindelse over/
under Kattegat til
hurtigtog og biler

Vej

Rute 18
Motorvej mellem
Herning og Holstebro
Nord

E45
Motorvejen mellem
Kolding og Randers
udvides til seks spor

Rute 26
Motorvej / højklasset
vej mellem E45
og Viborg

2 + 1 veje
Opgradering af visse
strækninger på ruterne
11, 15, 16, 21 og 34

Midtjysk motorvej
"Hærvejsmotorvej"
som aflatning for E45

Bane

Letbane
Letbane i Østjylland

Elektrificering
Elektrificering af
jernbanen mellem
Fredericia og Aalborg

Regionalbanerne
Opgradering af
regionalbanerne

Ny jernbane
Ny jernbane mellem
Silkeborg og Aarhus

Letbane

Visionen er at få etableret et effektivt kollektivt trafiknet, der sikrer gode og direkte forbindelser mellem nabokommunerne og de største rejsemål i Aarhus. Letbanen skal sammen med øvrige baner udgøre grundstammen i det østjyske kollektive trafiknet med fingre fra Aarhus til byer i Østjylland.

Efter færdiggørelsen af etape 1 bør letbanen udbygges med yderligere etaper til bl.a. Hinnerup, Brabrand, Skanderborg og Randers.

Næste etape af letbanen mod Hinnerup og Brabrand skal VVM-undersøges i de kommende år som forberedelse til, at yderligere udbygning kan finde sted i forlængelse af etape 1, som forventes færdig i 2016.

Elektrificering af jernbanen

Jernbanen skal elektrificeres på hele strækningen mellem Fredericia og Aalborg, for at sikre en effektiv, miljørigtig og pålidelig jernbanedrift fremover.

Elektrificeringen vil med fordel kunne gennemføres, når signalsystemet er udskiftet og strækningen immuniseret (det vil sige, at elektriske installationer langs banen bliver beskyttet mod påvirkninger udefra). Elektrificering vil sikre hurtigere tog på strækningen, samtidig med at det vil ned-sætte CO₂-udslippet, især når der køres på grøn strøm.

Elektrificeringen bør sættes i gang mellem 2016 og 2018, når signalsystemet er udskiftet.

Opgradering af regionalbanerne

På regionalbanerne bør køreplanerne i højere grad afstemmes, ligesom der skal etableres længere krydsningsstationer, nedlægges et antal overkørsler og etableres shunts, hvor der kan spares tid.

Disse tiltag vil være med til at gøre rejsetiden væsentlig kortere. De forskellige projekter kan gennemføres uafhængig af hinanden og i prioriteret rækkefølge. Forbedring af den regionale togbetjening vil kunne påbegyndes straks, da de enkelte projekter er af en begrænset størrelsesorden.

Ny jernbane

Der skal etableres en elektrificeret jernbane på strækningen Silkeborg – Galten – Aarhus.

En direkte jernbane mellem Aarhus og Silkeborg vil kunne give et stort løft til den kollektive trafik, da det vil betyde væsentlig hurtigere togforbindelser mellem Aarhus, Silkeborg og Herning og dermed også til det øvrige midt- og vestjyske område. Den vil samtidig aflaste den østjyske længdebane.

Der bør tages endelig beslutning om den nye jernbane i forbindelse med næste jernbaneforlig.

Sammenhæng til øvrig infrastruktur

Region Midtjylland og de 19 kommuner i regionen har valgt at præsentere de vigtigste og mest presserende infrastrukturprojekter i denne folder. Men der er også andre projekter, som der bør være fokus på.

Havnene

Havnene har en stor betydning for den midtjyske region. Havnene har forskellige styrker, som alle bidrager til udviklingen af regionen. Under trafikaftalen "En grøn transportpolitik" fra 2009 er der hidtil kommet to havnepakker, som har bidraget til at øge havnenes konkurrenceevne. Vi anbefaler imidlertid, at der kommer en tredje havnepakke, som kan være med til at forbedre tilgængeligheden til havnene.

Lufthavne

Billund Lufthavn vil fortsat være Jyllands førende internationale lufthavn med destinationer til andre europæiske byer. Karup og Aarhus lufthavne vil fortsat have væsentlig betydning for indenrigsflyvningen, men også i en vis udstrækning til udenrigsruter. Københavns Lufthavn vil være hele landets internationale lufthavn med interkontinentale forbindelser. Underlaget for Københavns Lufthavn vil blive styrket væsentligt, når en fast Kattegatforbindelse er etableret.

Vindmølle- og sværgodstransporter

Det skal gøres lettere for de store vindmølletransporter at komme frem. Vindmølleindustrien er vigtig for Vestdanmark på grund af rigtig mange arbejdspladser. Industrien, kommuner og Region Midtjylland er gået sammen med en række andre relevante aktører om at

få kortlagt de ruter, som bruges til vindmølletransport. Arbejdet giver anbefalinger til ændringer på vejene, som på kort sigt kan gøre det lettere at komme frem med de store transportere. Der skal desuden arbejdes på at sikre bedre muligheder for sværgodstransporter i det hele taget.

Modulvogntog

Modulvogntog skal sikres flere og bedre ruter, så der bliver et sammenhængende net for modulvogntog. Indtil 2016 er der en forsøgsordning med modulvogntog på en række hovedstrækninger af vejnettet, i udvalgte havne, transportcentre og rasteanlæg. Hvis evalueringen af forsøgsordningen falder positiv ud, anbefales det, at tilladelsen til modulvogntog udvides og gøres permanent til gavn for både miljø, trafiksikkerhed og erhvervslivet.

Yderligere oplysninger

Som baggrund for dette indspil er der udarbejdet uddybende materiale, som kan findes på Region Midtjyllands hjemmeside: www.regionmidtjylland.dk/regional+udvikling/infrastruktur

- "Status på Infrastruktur i Region Midtjylland", Region Midtjylland og de 19 kommuner i den midtjyske region, december 2012
- "Banetrafik i Midtjylland – Forslag til regional strategi", Atkins, december 2012
- "Banetrafik i Midtjylland – Sammenfatning af Forslag til regional strategi", Atkins, december 2012
- "Etablering af nationale transportkorridorer for vindmølletransporter", Cowi, 2013.

Se desuden mere på:

Kattegatforbindelsens hjemmeside:
www.kattegatforbindelse.dk

Letbanens hjemmeside:
www.midttrafik.dk/letbane

Hærvejskomitéens hjemmeside:
www.haervejskomiteen.dk